

Nuläget

Som grundlag för analys av nuläget för det estlandssvenska kulturområdets används de grunddokument som Estlandssvenskarnas Kulturförvaltning hittills har utfärdat, sammandrag av diskussioner under strategimöten, material rörande statens kulturpolitik, kommunala utvecklingsplaner samt undersökningar och tryckalster som berör estlandssvenskarnas kultur och historia.

De främsta faktorerna som är till stöd för kulturområdets utveckling

- Estlandssvenskarnas kultur skiljer ut sig på kulturområdet i Estland i stort och är unik.
- De estlandssvenska kulturbärarna och grupperna har gott rykte i samhället.
- Trots det kulturella avstannandet efter andra världskriget har mycket av kulturellt värde bevarats, däribland både själsligt och materiellt kulturarv.
- Enligt lagen om kulturautonomi för etniska minoriteter har estlandssvenskarna sedan 2007 kulturautonomi, som administreras av Estlandssvenskarnas Kulturförvaltning. Detta garanterar i viss mån statlig basfinansiering av kulturförvaltningen.
- Estlandssvenskarna hålls samman av olika evenemang med långa traditioner, däribland anordnandet av Estlandssvenskarnas sång- och dansfest.
- För att hålla igång estlandssvenskarnas kulturverksamheter går det att genom Estlands Folkkulturcentrum ansöka om stöd ur programmet *Stöd till öarnas fornkultur*, där alla estlandssvenska bygder ingår. Det delas via kulturförvaltningen också ut medel till hembygds- och kulturföreningarna.
- Den täta kontakten med estlandssvenska grupper i Sverige har bevarats.
- Det har gjorts och getts ut flera olika undersökningar, böcker, broschyrer och andra publikationer om estlandssvenskarnas kultur och historia.
- Det moderna och aktiva Aibolands Museum i Hapsal spelar en viktig roll i forskningen om och utvecklingen och förmedlandet av estlandssvenskarnas kulturarv. I populariserandet av svenskan och den svenska kulturen spelar Nuckö Gymnasium i Birkas en viktig roll.

De främsta hindren för kulturområdets utveckling

- Vetskapen om den estlandssvenska kulturen och historien och om initiativ inom gruppen som helhet är liten. Det saknas en gemensam vision och en stark berättelse/narrativ som riktar sig till målgruppen. Så länge de olika grupperna marknadsför sig någorlunda var för sig, finns det ingen gemensam estlandssvensk berättelse.
- Informationen är splittrad, det finns inga centrala informationskanaler och ingen stark representation i sociala medier.
- De kommuner där de historiska estlandssvenska bygderna ligger, framhäver inte nog tydligt sin tillhörighet och sina band till det estlandssvenska kulturområdet. Information om estlandssvensk kultur är svår att hitta på kommunernas webbplatser.
- Estlandssvenskarnas Kulturförvaltning har begränsade möjligheter (t ex mänskliga och finansiella resurser) att ta initiativ till och att realisera utvecklingsverksamheter. Finansieringen av det estlandssvenska kulturområdets verksamheter är splittrad och otillräcklig (verksamhetsstödet till kulturförvaltningen täcker inte behoven, projektstöden finns i ett enda program tillsammans med andra öar).
- På grund av avfolkningen i merparten av de estlandssvenska bygderna är de mänskliga resurserna vid förberedande av utvecklings- och kulturverksamheter och projekt, vid skrivande av ansökningar och vid genomförande av projekt mycket begränsade.
- De olika estlandssvenska områdena samarbetar inte tillräckligt sinsemellan. Det finns inom och mellan grupperna inga samarbetsnätverk som skulle kunna förena kulturpersonligheter, kreativa företagare eller företrädare för andra branscher, såsom turismsektorn.
- Det är svårt att hitta svensklärare och passande flexibla undervisningslösningar i de mindre bygderna på öarna.
- För gruppernas fortlevnad är det viktigt att det i mindre bygder (särskilt på öarna) säkras möjligheter till utveckling av utbildning och transportförbindelser, men även till varierad ekonomisk verksamhet.
- Gruppen estlandssvenskar i Sverige är åldrig, och det är svårt att få de yngre generationerna att intressera sig för sina estlandssvenska rötter.